

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з наукової роботи
професор А.Й.Наконечний

Вечерня 20 20 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
Курс за вибором «Вибрані питання дитячої неврології»

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 228 «Педіатрія»

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні
кафедри педіатрії № 1
Протокол № 1
від "31" серпня 2020 р.
Завідувач кафедри
проф.Няньковський С.Л.

Затверджено
профільною методичною комісією
з педіатричних дисциплін
Протокол № 3
від "11" вересня 2020 р.
Голова профільної методичної
комісії проф.Л.В.Беш

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Вибрані питання дитячої неврології» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти; кваліфікації «Доктор філософії»; галузі знань - 22 «Охорона здоров'я»; спеціальності 228 «Педіатрія» складена на основі Закону України «Про вищу освіту», «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих начальних закладах» (23 березня 2016 року, №261), «Освітньо-наукової програми доктора філософії» (Протокол №10 - ВР від 30.10.2019 ЛНМУ імені Данила Галицького); Наказу МОН України від 01.10.2019 року № 1254 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Робоча програма навчання в аспірантурі зі спеціальності «Педіатрія», курс за вибором «Вибрані питання дитячої неврології», відтворює сучасний стан цієї галузі і включає найважливіші досягнення соматичної педіатрії, невідкладних станів, профілактики та зниження дитячої захворюваності і смертності. Доктор філософії - це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Освітньо-наукова програма визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти. Під час навчання аспірант повинен досягнути високого рівня теоретичної професійної підготовки, загальних її концепцій та методологічних підходів. Аспірантам для обговорення та практичного вдосконалення винесені окремі питання дитячої неврології які потребують поглибленого вивчення.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є педіатричні аспекти ведення дітей з особливостями розвитку (синдром Дауна, дитячий церебральний параліч, розлади аутистичного спектра). Можливості застосування сучасних методів діагностики та новітніх технологій лікування дітей.

Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитно-трансферної системи

Назва дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них				Рік навчання	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних		Самостійна робота			
		Лекції	Практичні заняття				Семінари
Назва: «Вибрані питання дитячої неврології»	3 кредити ECTS / 90 год	8	28	8	46	3	залік

I. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета:

Мета вивчення курсу за вибором полягає в поглибленні теоретичних знань за рахунок вивчення тем, які не увійшли в програму дисципліни «Педіатрія», удосконаленні і засвоєнні практичних навичок, набутті професійного рівня готовності майбутніх лікарів, в першу чергу педіатрів та сімейних лікарів, до самостійної роботи.

1.2. Завдання

За методикою організації заняття є клінічними, спрямовані на контроль засвоєння теоретичного матеріалу й формування практичних вмінь та навичок, а також уміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань; вони передбачають:

- збір анамнезу;
- огляд хворої дитини;
- планування обстеження хворої дитини;
- інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних досліджень;
- проведення диференціальної діагностики найбільш поширених захворювань дитячого віку при типовому їх перебігу;
- визначення попереднього клінічного діагнозу;
- визначення терапевтичної тактики;
- призначення лікувального харчування;
- надання екстреної медичної допомоги;
- вирішення ситуаційних задач;
- відпрацювання практичних навичок в НРЦ «Джерело»;
- ведення медичної документації.

КІНЦЕВІ ЦІЛІ КУРСУ ЗА ВИБОРОМ:

- визначати тактику проведення скринінгових обстежень для виявлення порушень розвитку у дитини
- планувати обстеження пацієнта з особливостями розвитку та інтерпретувати отримані результати
- проводити диференційну діагностику та ставити попередній клінічний діагноз найбільш поширених супутніх соматичних захворюваннях дитячого віку
- планувати ведення пацієнта з особливостями розвитку в умовах поліклініки
- вміти застосовувати принципи етики та деонтології при роботі з родиною дитини з особливостями розвитку

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє вивчення навчальної дисципліни «Вибрані питання дитячої неврології» (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність:

здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини за спеціальністю «педіатрія», організовувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний і

міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину та інші сфери життя.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до науково-професійного, світоглядного та загальнокультурного саморозвитку і самовдосконалення.

ЗК2. Здатність автономно виконувати фахову та науково-дослідну роботу з дотриманням принципів академічної доброчесності, авторського права та наукової етики.

ЗК3. Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу та систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій.

ЗК4. Здатність комунікувати в науково-професійному та освітньому середовищі, в тому числі, на міжнародному рівні.

ЗК5. Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати та ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї.

ЗК6. Здатність проводити моніторинг виконаних робіт, здійснювати оцінку інтелектуального продукту та забезпечувати його якість.

ЗК7. Здатність працювати в команді, організовувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність аналізувати, відтворювати, інтерпретувати та використовувати в практичній, науково-дослідницькій та освітній діяльності знання сучасного стану проблем та досягнень в галузі охорони здоров'я, основних концепцій, теорій, гіпотез щодо проблем спадкової патології.

ФК2. Здатність розробляти та керувати науковими проектами, формулювати зміст та новизну дослідження проблем спадкової патології.

ФК3. Здатність визначати потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових, генерувати нові знання, наукові гіпотези, теорії та концепції щодо проблем спадкової патології.

ФК4. Здатність обирати та використовувати сучасні методи дослідження вроджених вад серця (клініко-генеалогічний, лабораторні, цитогенетичні, інструментальні, візуалізуючі та ін.) відповідно до поставленої мети, завдань та критеріїв досягнення очікуваних результатів при вивченні проблем дитячої кардіології.

ФК5. Здатність інтерпретувати, аналізувати та узагальнювати результати власних наукових досліджень з проблем вроджених вад серця, визначати їх місце в системі існуючих знань, дотримуючись принципів наукової етики, академічної доброчесності та авторського права.

ФК6. Здатність впроваджувати нові знання з проблем дитячої кардіології в наукову сферу, освітній процес і практичну роботу.

ФК7. Здатність представляти результати власних наукових досліджень у вигляді друкованих праць або усних форм презентацій відповідно до національних та міжнародних стандартів.

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою компетентностей

№	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини за спеціальністю «педіатрія», організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний і міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину та інші сфери життя					
Загальні компетентності					
1	Здатність до науково-професійного, світоглядного та загальнокультурного саморозвитку і самовдосконалення	Знати: • закономірності когнітивних процесів • стратегію освіти протягом життя • методи продуктивного навчання • теорію ціннісних орієнтацій та мотивації особистості • основи риторики • основи тайм-менеджменту	Вміти: • оперувати філософськими категоріями та доктринами • використовувати методи самонавчання • оцінювати рівень мотивації • постійно вдосконалювати свій освітній та загальнокультурний рівень	Визначати ціннісні орієнтації та мотиваційний рівень особистості. Здатність до самонавчання та самореалізації. Здатність до ефективної організації власного часу.	Формування системного наукового світогляду та загального культурного кругозору. Розвиток когнітивних можливостей. Генерування нових ідей. Здатність до критичної самооцінки, самонавчання та самореалізації.
2	Здатність автономно виконувати фахову та науково-дослідну роботу з дотриманням принципів академічної доброчесності, авторського права та наукової етики	Знати: • дослідницьку етику правові основи авторського права правила цитування та посилання на використані джерела об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності систему правової охорони інтелектуальної власності методологічні основи створення об'єктів права інтелектуальної власності	Вміти: • самостійно виконувати освітню та наукову діяльність викладати свої погляди приймати власні рішення використовувати інформаційні технології для визначення ознак плагіату скласти пропозиції щодо реєстрації прав інтелектуальної власності	Здатність до самостійного та незалежного мислення, формулювання ідей та продукування гіпотез. Доброчесне та відповідальне виконання освітньої та наукової діяльності. Отримання довіри та поваги серед колег та студентів.	Відповідальність за результати діяльності. Доброчесність, довіра та відповідальність за власні дії. Запобігання плагіату, фальсифікаціям та корупційним діям.

3	Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу та систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій	Знати: основи бібліографічного пошуку перелік наукометричних баз і їх значущість види та джерела інформації форми, методи та засоби ідентифікації, пошуку та зберігання інформації інформаційні технології та системи для автоматизованої переробки інформації та управління даними технології аналізу та надання інформації правила цитування та	Вміти застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності працювати з пошуковими системами обробляти дані проводити аналіз і синтез даних створювати бази даних використовувати ресурси дистанційного навчання отримувати і адекватно трактувати дані з іншомовних	Володіння навичками інформаційного пошуку, створення баз даних, обробки даних. Використання мереж і засобів інформаційного забезпечення, обміну інформацією.	Організація самостійного пошуку потрібної інформації. Відповідальне використання даних з інших джерел при проведенні власних наукових досліджень.
4	Здатність комунікувати в науково-професійному та освітньому середовищі, в тому числі, на міжнародному рівні	Знати: • особливості сприйняття різних цільових аудиторій; • основи менеджменту конфліктів • основи риторики та теорії аргументації • іноземну мову на рівні не нижче B2 • професійну лексику та термінологію відповідно до напрямку наукового дослідження	Вміти: • вести комунікації з різними цільовими аудиторіями • обговорювати наукові знання • володіти культурою мовлення, методами аргументації • представляти та обговорювати результати своєї роботи українською та іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі	Володіння вербальними та невербальними навичками спілкування. Взаємодія в колективі для виконання завдань. Управління конфліктами. Здатність вести полеміку, дискусію. Володіння іноземною мовою (англійською) на рівні повного розуміння іншомовних наукових текстів, що стосуються медицини. Використання мовних компетенцій для міжнародного робітництва.	Самостійне виконання завдань. Лідерство. Індивідуальна відповідальність за результати виконання завдань. Постійне вдосконалення іноземної мовної культури.

5	Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати та ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • етапи та закономірності когнітивного процесу • етапи дослідницького процесу • основи та умови креативності 	Вміти: аналізувати дані, отримані з інформаційних джерел	Комунікації з науковими керівниками, колегами та партнерами під час обговорення проблем, пошуку шляхів їх вирішення.	Здатність до самостійного та незалежного мислення, формулювання ідей та продукування гіпотез.
6	Здатність проводити моніторинг виконаних робіт, здійснювати оцінку інтелектуального продукту та забезпечувати його якість	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • роль вивчення якості освітньої діяльності в удосконаленні підготовки фахівців • форми і методи оцінки результатів освітньої діяльності 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • організовувати та проводити навчальні заняття • проводити моніторинг освітнього процесу, розробляти пропозиції щодо його удосконалення • застосовувати ефективні методи оцінки знань та вмінь студентів 	Взаємодія, співробітництво з колегами та керівництвом, студентами в процесі оцінювання результатів навчальної діяльності.	Покращення результатів власної педагогічної діяльності і результатів діяльності інших.
7	Здатність працювати в команді, організувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки. • технології організації часу і підвищення ефективності його використання • принципи та методи формулювання цілей та визначення пріоритетів методик удосконалення процесу досягнення цілей 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи • управляти науковими проектами, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень • формулювати цілі • розробляти план досягнення поставлених цілей • визначати пріоритети • визначати конкретні дії для досягнення мети контролювати досягнення мети та виконання плану 	Здатність використовувати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи. Здатність до моделювання стратегій та організації роботи колективу	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації. Самостійна організація власного часу

Фахові компетентності

1.	Здатність аналізувати, відтворювати, інтерпретувати та використовувати в практичній, науково-дослідницькій та освітній діяльності знання сучасного стану проблем та досягнень в галузі охорони здоров'я, основних концепцій, теорій, гіпотез щодо проблем дітей та підлітків	Знати: <ul style="list-style-type: none"> сучасні досягнення за напрямком наукового дослідження зміст дисципліни (за спеціалізацією) відповідно до майбутньої професійної діяльності 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> аналізувати основні теорії та концепції за напрямом дослідження інтерпретувати результати досліджень за обраним науковим напрямом 	Формулювання власного судження та участь у дискусіях щодо основного змісту, методів, новітніх досягнень за напрямом наукового дослідження.	Безперервне самонавчання і самовдосконалення.
2.	Здатність розробляти та керувати науковими проектами, формулювати зміст та новизну дослідження	Знати: <ul style="list-style-type: none"> етику і методологію наукового дослідження види дизайнів наукового дослідження методи і методики дослідження за обраним науковим напрямом методи збору та аналізу наукових даних технології управління проектом види систематичних помилок і способи їх запобігання 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> критично аналізувати, оцінювати та синтезувати нові ідеї формулювати мету та завдання дослідження розробляти дизайн наукового дослідження визначати методи дослідження відповідно до поставлених завдань контролювати виконання проекту передбачати системні помилки 	Аргументація та доказ переваг розробленого проекту. Ведення дискусій щодо мети та завдань наукового проекту. Аргументація переваг обраних методів дослідження. Використання знань та вмінь з методології досліджень для пошуку партнерів.	Ініціативність, самостійність, відповідальність. Дотримання дослідницької етики. Запобігання систематичних помилок при виконанні наукового дослідження
3.	Здатність визначати потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових, генерувати нові знання, наукові гіпотези, теорії та концепції щодо проблем дітей та підлітків	Знати: <ul style="list-style-type: none"> інформаційні світові ресурси сутність дослідницького процесу клінічну епідеміологію принципи та досягнення доказової медицини методологію наукового дослідження бази бібліографічного пошуку та цитування 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> проводити патентно-інформаційний пошук проводити критичний аналіз сучасної наукової літератури адекватно оцінювати досягнення та обмеження досліджень за обраним науковим напрямом визначати ступінь вирішення проблем та потреби сучасної педіатрії 	Використання інформаційних ресурсів для отримання інформації. Комунікації та дискусії з фахівцями в конкретній галузі наукової діяльності. Враховувати авторське право при плануванні наукового дослідження. Визначення відтворюваності на достовірності наукових даних,	Використовувати сучасні інформаційні технології для проведення наукового пошуку. Володіння методологією наукового дослідження для коректного формулювання гіпотез та дослідницьких питань.

			<ul style="list-style-type: none"> працювати з сучасними бібліографічними і наукометричними базами даних проводити обробку та аналіз даних формулювати дослідницькі питання та гіпотези 	обговорення наукової інформації та даних мета-аналізу.	
4.	Здатність обирати та використовувати сучасні методи дослідження відповідно до поставленої мети, завдань та критеріїв досягнення очікуваних результатів	Знати: <ul style="list-style-type: none"> сучасні методи дослідження біомаркери різних процесів та станів, їх інформативність інформативні критерії оцінки процесів, функцій, явищ можливості та обмеження різних методів дослідження 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> обирати методи дослідження, адекватні для досягнення мети та завдань наукового проекту інтерпретувати результати різних методів досліджень 	Аргументація переваг та інформативності обраних методів дослідження, можливість їх вдосконалення та комбінування.	Самостійний вибір адекватних методів дослідження.
5.	Здатність інтерпретувати, аналізувати та узагальнювати результати власних наукових досліджень з проблем дитячої кардіології, визначати їх місце в системі існуючих знань, дотримуючись принципів наукової етики, академічної доброчесності та авторського права	Знати: <ul style="list-style-type: none"> основи біостатистики методи статистичного аналізу способи представлення результатів статистичної обробки даних 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> обґрунтовувати розмір вибірки формулювати та перевіряти статистичні гіпотези адекватно використовувати методи статистичного аналізу 	Аргументація та обґрунтування обраних методів аналізу та обговорення отриманих даних.	Відповідальність за проведення аналізу даних. Отримання достовірних та відтворюваних результатів. Запобігання фальсифікацій при обробці даних.
6.	Здатність впроваджувати нові знання з проблем спадкової патології в наукову сферу, освітній процес і практичну роботу	Знати: <ul style="list-style-type: none"> сучасний стан досліджуваної наукової проблеми можливості та обмеження застосування запропонованих методів дослідження можливості та обмеження виконання запланованого дослідження 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> проводити дослідження відповідно до мети і завдань дослідження обраними методами володіти методами дослідження впроваджувати результати дослідження в освітній процес 	Діалог з науковим співтовариством.	Ініціативність, самостійність, відповідальність. Запобігання помилок при виконанні наукового дослідження.

7.	Здатність представляти результати власних наукових досліджень у вигляді друкованих праць або усних форм презентацій відповідно до національних та міжнародних стандартів	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • технологію презентації даних у вигляді стендових доповідей та презентацій • технологію написання статей до національних наукових видань • вимоги та технологію написання статей до міжнародного рецензованого видання • наукометричні бази і платформи (наприклад, Scopus, Web of Science, PubMed та ін.) • стандарти оформлення наукових робіт 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • працювати в Power Point, Prezi, Adobe Photoshop, Adobe Reader • підготувати презентацію • підготувати плакат для стендової доповіді • підготувати усну доповідь • написати наукову статтю відповідно до вимог наукового видання 	Академічна доброчесність. Спілкування з рецензентами та редакцією журналу. Аргументація, критична оцінка, здатність ведення наукової дискусії.	Відповідальність за результати наукового дослідження. Запобігання плагіату та фальсифікацій.
----	--	---	---	--	--

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння з методів діагностики в науковій, фаховій та освітній діяльності.

ПРН 2. Використовувати концептуальні та методологічні знання для організації й самостійного виконання наукового дослідження кардіологічної патології.

ПРН 3. Добирати, аналізувати, інтерпретувати, конкретно оцінювати і творчо використовувати наукову інформацію про новітні методи діагностики вроджених вад серця.

ПРН 4. Вміти встановити та сформулювати проблеми діагностики вроджених вад серця та накреслити шляхи їх вирішення.

ПРН 5. Продувати нові знання та ідеї, формулювати наукові гіпотези, теорії та концепції розвитку кардіологічної патології на основі принципів доказової медицини.

ПРН 6. Самостійно аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати, узагальнювати та систематизувати клінічні та наукові дані стосовно вроджених вад серця.

ПРН 7. Розробляти дизайн і план власного дослідження за обраним медичним фахом на основі самостійно сформульованих мети і завдань.

ПРН 8. Обирати, застосовувати і вдосконалювати сучасні методики дослідження за обраним напрямком наукового проекту та освітньої діяльності, використовувати новітні методи статистичного аналізу в галузі медицини.

ПРН 9. Розробляти та впроваджувати нові способи діагностики вроджених вад серця.

ПРН 10. Використовувати здобуті в результаті дослідження нові знання щодо діагностики та лікування вроджених вад серця в практичній діяльності й освітньому процесі.

ПРН 15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

ПРН 16. Дотримуватися принципів наукової етики у роботі з пацієнтами щодо пропанди здорового стилю життя.

ПРН 17. Використовувати принципи академічної доброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «Вибрані питання дитячої неврології»

Дисципліна «Вибрані питання дитячої неврології» для підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти; кваліфікації «Доктор філософії (РШ)»; галузі знань - 22 «Охорона здоров'я»; спеціальності 228 «Педіатрія» є вибірковою. На вивчення навчальної

дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС / 90 годин.

Тема 1. Оцінка фізичного та психомоторного розвитку дитини. Основні принципи антропометрії. Методика оцінки психомоторного розвитку дитини до 7 років за модифікованою формалізованою картою дослідження психоневрологічних функцій у дітей перших 7 років життя Н.А. Скворцова. Сигмальні та центильні таблиці. Програма EuroGrowth. Скринінгові методики виявлення порушення розвитку

Тема 2. Методи пренатального скринінгового обстеження для виявлення порушень розвитку. Комбінований потрійний тест першого триместру вагітності. Комбінований потрійний тест другого триместру вагітності. УЗД плода.

Тема 3. Постнатальна діагностика Синдрому Дауна. Фенотипові ознаки, частота і значимість. Генетичне консультування. Терміни постановки діагнозу.

Тема 4. Постнатальна діагностика ДЦП. Виявлення та оцінка факторів ризику. Критерії постановки діагнозу. Інструментальні обстеження (ЕЕГ, ЕМіоГ, ЕхоЕГ). Терміни постановки діагнозу.

Тема 5. Постнатальна діагностика розладів аутистичного спектра. Клінічна триада. Терміни постановки діагнозу. Скринінгові тести : M-CHAT, ADOS, PER-P.

Тема 6. Синдром Дауна: епідеміологія, патофізіологія, клініка. Трисомія, мозаїцизм, Робертсонівські транслокації, дуплікація частини 21 хромосоми. Фенотипові ознаки СД, їх частота. Оцінка ступеня порушення розумового розвитку.

Тема 7. ДЦП: епідеміологія, фактори ризику, класифікація, клініка. Фактори ризику розвитку ДЦП: антенатальні, перинатальні, ятрогенні. Частота. Класифікація важкості рухових порушень за Т.А. Томбергом. Клінічна характеристика. Оцінка м'язового тону за шкалою Ашворса. Системи класифікації MACS – оцінка моторної функції рук. GMFCS – оцінка великих моторних функцій

Тема 8. РАС: епідеміологія, тригерні фактори, класифікація, клініка.

Тема 9. Соматичні проблеми у дітей з синдромом Дауна. Вроджені вади розвитку серцево-судинної та сечовидільної систем. Ендокринна патологія. Імунологічні порушення. Особливості перебігу та лікування.

Тема 10. Соматичні проблеми у дітей з ДЦП. Гастроентерологічна, респіраторна патологія. Причини розвитку, особливості перебігу та корекції. Дефіцитні стани.

Тема 11. Соматичні проблеми у дітей з РАС. Гастроентерологічні, алергологічні, імунологічні порушення у дітей з РАС. Частота, особливості перебігу, виявлення та лікування. БГБК дієта. Біомедичний підхід. Дефіцитні стани.

Тема 12. Програма раннього втручання. Перспективи когнітивного розвитку дитини з ДЦП, РАС, СД. Методики АВА, Flortime, TEACCH. Принципи поведінкової терапії, структурування простору, організація часу. Електронні програми розвитку когнітивних функцій.

Тема 13. Фізична реабілітація дітей з особливостями розвитку. Методики К. і Б. Бобат, Козьякіна (СІНТ), В. Войт, К.О. Семенової. Сенсорна інтеграція.

Тема 14. Диспансерне спостереження за дітьми з особливостями розвитку. Теорія Еріки Шугард. Тривалість спостереження, перелік лабораторних та інструментальних досліджень, складання індивідуальної програми реабілітації (ІПР).

3. Структура навчальної дисципліни «Вибрані питання дитячої неврології»

№	Тема	Вид заняття (години)			
		Лекції	Семінари	Практичні заняття	Самостійна робота
1	Оцінка фізичного та психомоторного розвитку дитини	2		4	4
2	Методи пренатального скринінгового обстеження для виявлення порушень розвитку.	2			4
3	Постнатальна діагностика Синдрому Дауна		2		4
4	Постнатальна діагностика ДЦП		2		4
5	Постнатальна діагностика РАС		2		4
6	СД: епідеміологія, патофізіологія, клініка			4	4
7	ДЦП: епідеміологія, фактори ризику, класифікація, клініка			4	4
8	РАС: епідеміологія, тригерні фактори, класифікація, клініка			4	4
9	Соматичні проблеми у дітей з СД	1			4
10	Соматичні проблеми у дітей з ДЦП	1			4
11	Соматичні проблеми у дітей з РАС	1			2
12	Програма раннього втручання	1		4	2
13	Фізична реабілітація дітей з СД, ДЦП, РАС			4	2
14	Диспансерне спостереження за дітьми з особливостями розвитку		2	4	
Всього: кредитів ECTS – 3; годин – 90; з них:		8	8	28	46

4. Темі лекцій

№	Тема	години
1	Оцінка фізичного та психомоторного розвитку дитини	2
2	Методи пренатального скринінгового обстеження для виявлення порушень розвитку.	2
3	Соматичні проблеми у дітей з СД	1
4	Соматичні проблеми у дітей з ДЦП	1
5	Соматичні проблеми у дітей з РАС	1
6	Програма раннього втручання	1
Всього:		8

5. Теми семінарських занять

№	Тема	години
1	Постнатальна діагностика Синдрому Дауна	2
2	Постнатальна діагностика ДЦП	2
3	Постнатальна діагностика РАС	2
4	Диспансерне спостереження за дітьми з особливостями розвитку	2
Всього:		8

6. Теми практичних занять

№	Тема	години
1	Оцінка фізичного та психомоторного розвитку дитини	4
2	СД: епідеміологія, патофізіологія, клініка	4
3	ДЦП: епідеміологія, фактори ризику, класифікація, клініка	4
4	РАС: епідеміологія, тригерні фактори, класифікація, клініка	4
5	Програма раннього втручання	4
6	Фізична реабілітація дітей з СД, ДЦП, РАС	4
7	Диспансерне спостереження за дітьми з особливостями розвитку	4
Всього:		28

7. Теми для самостійної роботи

№	Тема	години
1	Оцінка фізичного та психомоторного розвитку дитини	4
2	Методи пренатального скринінгового обстеження для виявлення порушень розвитку.	4
3	Постнатальна діагностика Синдрому Дауна	4
4	Постнатальна діагностика ДЦП	4
5	Постнатальна діагностика РАС	4
6	СД: епідеміологія, патофізіологія, клініка	4
7	ДЦП: епідеміологія, фактори ризику, класифікація, клініка	4
8	РАС: епідеміологія, тригерні фактори, класифікація, клініка	4
9	Соматичні проблеми у дітей з СД	4
10	Соматичні проблеми у дітей з ДЦП	4
11	Соматичні проблеми у дітей з РАС	2
12	Програма раннього втручання	2
13	Фізична реабілітація дітей з СД, ДЦП, РАС	2
Всього:		46

8. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни використовуються проблемне викладання, словесні, наочні, практичні, пояснювально-ілюстративні (візуальні), репродуктивні, частково-пошукові, дослідницькі методи навчання. Також використовується метод самостійної роботи аспірантів, здобувачів з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок. Використовуються наочні (ілюстративні, демонстративні) методи навчання, які є допоміжними при словесному методі, їх значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки.

- **Практичні методи:** навчальна, практична робота у клінічних відділеннях дитячої лікарні, реферати аспірантів, здобувачів. Ці методи несуть нову навчально-пізнавальну інформацію і служать для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.
- **Творчі, проблемно-пошукові методи** визначають порівняно вищий рівень процесу навчання. Проблемно-пошукова методика має спиратися на самостійну, творчу пізнавальну діяльність аспірантів, здобувачів.
- **Проблемний метод навчання** наближений до творчості і знаходиться на межі між репродукцією, розумовим формуванням і творчістю.
- **Самостійна робота** поза контролем викладача, самостійна робота вдома сприяє удосконаленню навичок самостійної пізнавальної діяльності.
- **Створення ситуації інтересу** при викладанні навчальної дисципліни - перегляд навчальних відеофільмів, навчальних дискусій, цікавих клінічних спостережень.

Видами навчальної діяльності згідно з навчальним планом є: а) лекції; б) семінарські заняття, в) практичні заняття, г) самостійна робота.

Клінічною базою кафедри пропедевтики педіатрії та медичної генетики є КНП МДКЛ. Лекції читаються в конференц-залі цієї бази.

Практичні заняття з дисципліни проводяться на клінічній базі кафедри. Практичні заняття спрямовані на контроль засвоєння теоретичного матеріалу й формування практичних вмінь та навичок, а також вміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань. Тривалість практичних занять 4 години.

Семінарське заняття з дисципліни проводиться на базі кафедри. Викладач організовує дискусію навколо попередньо визначеної теми та проблемних питань, до яких аспіранти, здобувачі готують тези виступів і презентації на підставі індивідуально виконаних завдань. Тривалість семінарського заняття 2 години.

Самостійна робота аспіранта / здобувача - одна з організаційних форм навчання, що регламентується робочим навчальним планом і виконується аспірантом, здобувачем самостійно поза межами аудиторних занять. Видами самостійної роботи є: підготовка до практичних занять, опанування практичними навичками обстеження дитини, пошук та вивчення додаткової літератури і написання доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях.

9. Методи контролю

Методи і форми контролю та оцінювання успішності аспірантів і здобувачів з дисципліни здійснюються відповідно до вимог програми та Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності аспірант / здобувачів в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України (лист МОЗ України № 08.01-47/10395 від 15.04.2014).

При оцінюванні знань перевага надається стандартизованим методам контролю: індивідуальному усному опитуванню, співбесіді; розв'язуванню типових ситуаційних задач; контролю практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті. Готовність аспіранта, здобувача до практичного заняття (початковий етап) перевіряється на основі усного бліцопитування. Основний етап практичного заняття передбачає роботу у відділеннях КНП ЛОР «ОДКЛ ОХМАТДИТ», опанування практичними навичками. Контроль основного етапу заняття проводиться шляхом індивідуального усного опитування, співбесіди, оцінки виконання практичних навичок, вміння розв'язувати типові ситуаційні задачі. На заключному етапі заняття проводиться підсумок практичної діяльності аспіранта, здобувача, дається завдання на час виконання самостійної роботи після завершення аудиторної частини заняття.

На семінарських заняттях оцінюється якість виконання індивідуального завдання, виступ аспіранта, здобувача, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію. Самостійна робота аспіранта / здобувача оцінюється на практичних заняттях.

Підсумковим контролем засвоєння аспірантом, здобувачем теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни є залік, який проводиться на останньому занятті відповідно до розкладу.

10. Поточний контроль.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті і має на меті перевірку засвоєння аспірантами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:

- а) індивідуальне усне опитування, співбесіда;
- б) розв'язання типових ситуаційних задач.

На семінарських заняттях оцінюється якість виконання індивідуального завдання, виступ аспіранта, здобувача, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію. Комплексне оцінювання навчальної діяльності здійснюється виставленням традиційної оцінки, яка конвертується у бали відповідно у кожному з занять, аспірант отримує на занятті:

- оцінку «5» - якщо він виконав правильно не менше 90% навчальних завдань;
- оцінку «4» - якщо він виконав правильно не менше 80% навчальних завдань;
- оцінку «3» - якщо він виконав правильно не менше 60% навчальних завдань;
- оцінку «2» - якщо він виконав правильно менше 60% навчальних завдань.

На кінцевому етапі заняття викладач виставляє набрану суму балів і традиційну оцінку в журналі успішності.

Самостійна робота виконується аспірантом, здобувачем самостійно поза межами аудиторних занять, оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки аспіранта.

Критерії оцінювання навчальної діяльності:

- оцінка 5 / «відмінно» виставляється у випадку, коли аспірант / здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;
- оцінка 4 / «добре» виставляється за умови, коли аспірант / здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;
- оцінка 3 / «задовільно» ставиться аспіранту / здобувачу, який в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у аспіранта / здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю, припускається помилок при виконанні практичних навичок;
- оцінка 2 / «незадовільно» виставляється у випадках, коли аспірант / здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані

Схема нарахування та розподіл балів, які отримує аспірант:

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність аспіранту, здобувачу виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою, при цьому враховуються всі види робіт, передбачені програмою. Аспірант, здобувач отримує оцінку з кожної теми. Всі виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються в бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми.

Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$X = \frac{CA \times 200}{5}$$

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для _____

4-бальна шкала	200-бальна шкала
5.00	200
4.97	199
4.95	198
4.92	197
4.90	196
4.87	195
4.85	194
4.82	193
4.80	192
4.77	191
4.75	190
4.72	189
4.70	188
4.67	187
4.65	186
4.62	185
4.60	184
4.57	183
4.55	182
4.52	181

4-бальна шкала	200-бальна шкала
4.50	180
4.47	179
4.45	178
4.42	177
4.40	176
4.37	175
4.35	174
4.32	173
4.30	172
4.27	171
4.24	170
4.22	169
4.19	168
4.17	167
4.14	166
4.12	165
4.09	164
4.07	163
4.04	162
4.02	161

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.99	160
3.97	159
3.94	158
3.92	157
3.89	156
3.87	155
3.84	154
3.82	153
3.79	152
3.77	151
3.74	150
3.72	149
3.70	148
3.67	147
3.65	146
3.62	145
3.60	144
3.57	143
3.55	142
3.52	141
3.50	140

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.47	139
3.45	138
3.42	137
3.40	136
3.37	135
3.35	134
3.32	133
3.30	132
3.27	131
3.25	130
3.22	129
3.20	128
3.17	127
3.15	126
3.12	125
3.10	124
3.07	123
3.05	122
3.02	121
3	120
< 3	недостатньо

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить **200 балів**. **Мінімальна кількість балів**, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить **120 балів**.

11. Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання проводиться по завершенню вивчення дисципліни у вигляді заліку.

Шкали оцінювання: традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS.

Залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння аспірантом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних та семінарських заняттях.

Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії
Залік	Мають бути зараховані всі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності аспірантів»	Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант, здобувач за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант, здобувач за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 120 балів.

Бали з дисципліни для аспірантів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	2

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності аспірантів, здобувачів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

12. Методичне забезпечення

- Робоча навчальна програма дисципліни;
- Силабус навчальної дисципліни;
- Плани лекцій, практичних занять, семінарських занять та самостійної роботи аспірантів / здобувачів;
- Методичні вказівки до практичних занять для аспірантів / здобувачів;
- Методичні вказівки до семінарських занять для аспірантів / здобувачів;
- Методичні вказівки до самостійної роботи для аспірантів / здобувачів;
- Ситуаційні задачі до практичних занять;
- Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль.

13. Рекомендована література

Основна (базова) література

1. Наказ МОЗ України від 15.06.2015 № 341 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації дітей з розладами аутистичного спектра»
2. Наказ МОЗ України від 20.10.2015 № 685 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації дітей з синдромом Дауна»
3. Наказ МОЗ України від 09.04.2013 № 286 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги.

Церебральний параліч та інші органічні ураження головного мозку у дітей, які супроводжуються руховими порушеннями»

4. Наказ МОЗ України від 20.03.2008 р. № 149 «Клінічний протокол медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років».
5. Наказ МОЗ України від 18.05.2013 р. № 400 «Про вдосконалення порядку надання психіатричної допомоги дітям».

Допоміжна література

1. Основи медико-соціальної реабілітації дітей з органічним ураженням нервової системи. Навчально-методичний посібник / за ред. Мартинюка В.Ю., Зінченко С.М. – К.: Інтермед, 2005. - 416 с.
2. Наказ МОЗ України від 08.10.2007 N 623 Про затвердження форм індивідуальної програми реабілітації дитини-інваліда та порядку їх складання.
3. Концепція удосконалення неврологічної допомоги дітям України (схвалено Вченою медичною Радою Міністерства охорони здоров'я України. Рішення засідання президії Вченої медичної Ради МОЗ України від 17.04.1998. Протокол №25)
4. Наказ МОЗ України від 01.12.2009 № 889 «Про затвердження клінічного протоколу санаторно-курортної реабілітації дітей з церебральним паралічем».
5. Лікування епілепсії та епілептичних синдромів у дітей. Методичні рекомендації. [Мартинюк В.Ю., Коноплянко Т.В., Євтушенко С.К. та ін.] / -Київ. – 2012. – 18 с.
6. Наказ МОЗ України та НАМН України від 31.12.2003 № 641/84 «Про удосконалення медико-генетичної допомоги в Україні».

Інформаційні ресурси

1. Surveillance of Cerebral Palsy in Europe (SCPE) [Electronic resource] // Access mode: http://www-rheop.ujf-grenoble.fr/scpe2/site_scpe/
2. Шкала великих моторних функцій (Gross Motor Function Measure – GMFM) // Все про ДЦП. Інформація для пацієнтів, їх сімей та спеціалістів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.dcp.com.ua/sites/default/files/GMFM-blank-ukr.pdf>.
3. Manual Ability Classification System for children with cerebral palsy 4-18 years [Electronic resource]. – Way of access : URL : <http://www.macs.nu/downloadcontent.php>
4. Система класифікації великих моторних функцій (GMFCS) // Все про ДЦП. Інформація для пацієнтів, їх сімей та спеціалістів [Електронний ресурс]. –Режим доступу : URL : <http://www.dcp.com.ua/GMFCS/>.